

LAKIALOITE 142/2002 vp

Laki säteilylain muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Lakialoitteessa ehdotetaan muutettavaksi säteilylakia (592/1991) siten, että siitä vuonna 1997 kumotun 72 §:n tilalle lisätään uusi vastaava lainkohta, joka koskee sairaalassa tai terveyskeskuksessa työskentelevien henkilöiden oikeutta säteilylomaan. Lakialoitteessa tarkoite-

tun uuden 72 §:n nojalla valtuutetaan asetuksella säädettäväksi sellaisten sairaalassa tai terveyskeskuksessa työskentelevien henkilöiden työajasta ja vuosilomasta, jotka voivat työssään joutua säteilylle alttiiksi.

PERUSTELUT

Säteilylomasta oli säännös säteilylaissa vuoteen 1997 asti, jolloin eduskunta kumosi säteilylain 72 §:n. Euroopan neuvoston ministerikomitea on päätöksessään 21.2.2002 todennut, että Suomi rikkoo Euroopan sosiaalisen peruskirjan 2. artiklan kohtaa 4, joka koskee terveydenhuoltoalalla ollutta säteilylomaa ja sen poistamista. Peruskirjan mukaan sopimusosapuolet sitoutuvat oikeudenmukaisiin työsuhteen ehtoihin mm. määräämällä tietyissä säädetyissä terveydelle haitallisissa ammateissa työskenteleville ylimääräisen palkallisen loman tai lyhennetyn työajan.

Työ- ja tasa-arvoasiain valiokunta pitää lausunnossaan 22.3.2002 tärkeänä, että Suomi noudattaa niitä kansainvälisiä sopimuksia ja sitoumuksia, jotka se on sopinut ja hyväksynyt. Tästä syystä valiokunta edellyttää, että hallitus yhteistyössä asianomaisten työmarkkinajärjestöjen kanssa selvittää, onko tarpeen ryhtyä toimiin lainsäädännön muuttamiseksi siten, että ionisoi-

valle säteilylle altistuvan terveydenhoitohenkilöstön oikeus ylimääräiseen palkalliseen lomaan turvataan.

Uusi säteilylaki ja -asetus, jotka tulivat voimaan vuonna 2002, sekä EU:n antamat entistä tiukemmat potilasta ja säteilyn lääketieteelliseen käyttöön liittyvää henkilöstöä koskevat EU-direktiivit ja henkilöstön lisääntynyt säteilyaltistus ovat ristiriidassa keskenään.

Terveydenhuollon hoitohenkilöstön säteilyaltistus on lisääntynyt mm. potilaita säästävien ja tehokkaampien hoitojen ja toimenpideradiologian yleistyessä. Säteilyannokset ovat suojautumisesta huolimatta terveydenhuollossa korkeammat kuin esimerkiksi säteilylle altistuvilla teollisuuden työntekijöillä, koska suojautumiskeinot ovat rajatummalla hoito- ja tutkimustyössä kuin teollisuudessa. Esimerkiksi isotooppityössä säteilyn lähteenä on tutkittava potilas, jolloin suojautuminen on vaikeampaa.

On huomioitava, että hoitohenkilökunnan matalapalkkaisuus, työpaineet, alan jatkuva nopea kehitys, uudet tutkimus- ja hoitomenetelmät ja lisääntyvä säteilyaltistus ovat vähentäneet alalle hakeutuvien määrää. Lisäksi eri työpaikoilla käyttöön otetut käytännöt säteilykompensaatioissa ovat saattaneet maassamme säteilytyötä tekevän henkilökunnan eriarvoiseen asemaan. Osa saa säteilyloman kuten ennenkin, osalle myönnetään rahallinen korvaus ja osa ei saa mitään kompensatiota.

Säteilylain muuttamisesta on nykyisen eduskuntakauden aikana tehty useampia yksittäisiä laki- ja toimenpideoitteita. Samaten asiasta on jätetty useita kirjallisia kysymyksiä.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

säteilylain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään 27 päivänä maaliskuuta 1991 annettuun säteilylakiin (592/1991) siitä lailla 490/1997 kumotun 72 §:n tilalle uusi 72 § seuraavasti:

72 §

Säteilyloma

Valtioneuvoston asetuksella säädetään sellaisten sairaalassa ja terveyskeskuksessa työskentelevien henkilöiden työajasta ja vuosilo-

masta, jotka voivat työssään joutua säteilylle alttiiksi.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta _____.

Helsingissä 8 päivänä marraskuuta 2002

Pertti Mäki-Hakola /kok
Pekka Ravi /kok
Tuija Nurmi /kok
Irja Tulonen /kok
Olavi Ala-Nissilä /kesk
Pauli Saapunki /kesk
Pirkko Peltomo /sd
Marja Tiura /kok
Petri Neittaanmäki /kesk
Esa Lahtela /sd
Mikko Immonen /vas
Anne Holmlund /kok

Kari Urpilainen /sd
Jukka Vihriälä /kesk
Kari Rajamäki /sd
Annika Lapintie /vas
Erkki Kanerva /sd
Petri Salo /kok
Mauri Salo /kesk
Seppo Lahtela /kesk
Juha Rehula /kesk
Jyri Häkämies /kok
Eero Akaan-Penttilä /kok
Tero Rönni /sd

Iivo Polvi /vas
 Jyrki Katainen /kok
 Pertti Hemmilä /kok
 Matti Kangas /vas
 Raija Vahasalo /kok
 Tuula Haatainen /sd
 Leea Hiltunen /kd
 Kyösti Karjula /kesk
 Lauri Oinonen /kesk
 Håkan Nordman /r
 Esko-Juhani Tennilä /vas
 Maria Kaisa Aula /kesk
 Matti Vähänäkki /sd
 Raimo Vistbacka /ps
 Timo Seppälä /kok
 Eero Lämsä /kesk
 Sakari Smeds /kd
 Tapio Karjalainen /sd
 Osmo Puhakka /kesk
 Inkeri Kerola /kesk
 Lasse Virén /kok
 Mika Lintilä /kesk
 Veijo Puhjo /vas
 Seppo Kääriäinen /kesk
 Mari Kiviniemi /kesk
 Marja-Liisa Tykkyläinen /sd
 Harry Wallin /sd
 Olli Nepponen /kok
 Tero Mölsä /kesk
 Pertti Turtiainen /vas
 Esko Kurvinen /kok
 Janina Andersson /vihr
 Kirsi Ojansuu /vihr
 Sulo Aittoniemi /alk
 Kari Kärkkäinen /kd
 Hanna Markkula-Kivisilta /kok
 Seppo Kanerva /kok
 Päivi Räsänen /kd
 Marja-Leena Kempainen /kd
 Pekka Vilkuna /kesk
 Reijo Laitinen /sd
 Heli Paasio /sd
 Lauri Kähkönen /sd
 Ilkka Kanerva /kok
 Ismo Seivästö /kd
 Juha Karpio /kok
 Pehr Löf /r

Raimo Mähönen /sd
 Reijo Kallio /sd
 Riitta Prusti /sd
 Toimi Kankaanniemi /kd
 Kari Myllyniemi /kesk
 Hannu Aho /kesk
 Pekka Nousiainen /kesk
 Niilo Keränen /kesk
 Hannu Takkula /kesk
 Marjukka Karttunen /kok
 Nils-Anders Granvik /r
 Ola Rosendahl /r
 Liisa Hyssälä /kesk
 Ulla Juurola /sd
 Mikko Kuoppa /vas
 Marjatta Stenius-Kaukonen /vas
 Jukka Gustafsson /sd
 Matti Väistö /kesk
 Juha Korkea-aho /kesk
 Timo Ihamäki /kok
 Ilkka Taipale /sd
 Leena Luhtanen /sd
 Rakel Hiltunen /sd
 Jouni Lehtimäki /kok
 Kalevi Olin /sd
 Pia Viitanen /sd
 Anu Vehviläinen /kesk
 Marjatta Vehkaoja /sd
 Bjarne Kallis /kd
 Liisa Jaakonsaari /sd
 Mauri Pekkarinen /kesk
 Sari Sarkomaa /kok
 Jari Leppä /kesk
 Matti Huutola /vas
 Markku Rossi /kesk
 Pirjo-Riitta Antvuori /kok
 Saara Karhu /sd
 Pentti Tiusanen /vas
 Johannes Leppänen /kesk
 Markku Markkula /kok
 Paula Kokkonen /kok
 Klaus Bremer /r
 Aulis Ranta-Muotio /kesk
 Leena Rauhala /kd
 Antti Rantakangas /kesk
 Susanna Rahkonen /sd
 Susanna Huovinen /sd

LA 142/2002 vp — Pertti Mäki-Hakola /kok ym.

Unto Valpas /vas
Timo Kalli /kesk
Matti Saarinen /sd
Tytti Isohookana-Asunmaa /kesk
Markku Laukkanen /kesk
Virpa Puisto /sd
Risto Kuisma /sd
Kari Uotila /vas
Marjaana Koskinen /sd
Tuija Brax /vihr
Katja Syvärinen /vas
Tarja Kautto /sd
Pekka Kuosmanen /kok
Sirpa Pietikäinen /kok

Leena-Kaisa Harkimo /kok
Timo E. Korva /kesk
Paula Lehtomäki /kesk
Gunnar Jansson /r
Kalervo Kummola /kok
Erkki Pulliainen /vihr
Jouko Skinnari /sd
Suvi Lindén /kok
Katri Komi /kesk
Tanja Karpela /kesk
Satu Hassi /vihr
Kirsi Piha /kok
Arto Seppälä /sd